

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 10-04-2025

Mødedato Torsdag d. 10. april 2025 kl. 15:00

Mødested Udvalgsværelset - Ekstraordinært

Mødedeltagere Steffen Jensen (A), Helge Friis (A), Matilde Ørsted (A), Torben Hedelund (A), Thue Lundgaard (Ø), Michael Thomsen (V), Anja Rosengreen (F)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Årsregnskab 2024 - Oversendelse til revisionen.....	4
Overførsel af restbudgetter fra 2024 til 2025.....	6
Forventet regnskab pr. 28. februar 2025.....	11
Befolkningsprognose 2025 - 2036.....	15
Underskriftsark.....	17

Punkt 516: Godkendelse af dagsordenen

00.00.00-G01-212-21

Beslutning

Dagsorden godkendt

Punkt 517: Årsregnskab 2024 - Oversendelse til revisionen

00.32.10-S00-5-25

Sagens kerne

Halsnæs Kommunes årsregnskab for 2024 er udarbejdet og vil nu blive sendt til revision.

Årsregnskabet væsentligste indhold og økonomiske konsekvenser er beskrevet i denne sag.

Årsregnskabet vil i juni blive forelagt Byrådet igen med revisionens bemærkninger og administrationens svar herpå.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender, at årsregnskab 2024 sendes til revision.

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Økonomiudvalgets indstilling godkendt

Sagsfremstilling

Regnskabsresultat:

Det samlede regnskabsresultat (indtægter, drift, renter, affaldsforsyning og anlæg) viser et overskud på 127,7 mio. kr. Det er 26,6 mio. kr. bedre end det korrigerede budget og skyldes merindtægter på 2,6 mio. kr., mindreforbrug på driften på 5,2 mio. kr., et mindreforbrug på renter på 6,3 mio. kr. og et mindreforbrug på anlæg på 12,6 mio. kr.

Afvigelserne er nærmere beskrevet i årsregnskabet.

Regnskabet viser et merforbrug på 5,8 mio. kr. ift. servicerammen og et mindreforbrug på 24,6 mio. kr. ift. anlægsrammen.

Ændring i likvide aktiver:

Regnskabsresultatet samt låneoptagelse, afdrag på lån og finansforskydninger forøger samlet kassebeholdningen med 37,4 mio. kr. i 2024.

Kassebeholdningen ultimo 2024 udgør 76,3 mio. kr., hvilket er 7,7 mio. kr. lavere end forudsat i det oprindelige budget.

Den laveste gennemsnitlige kassebeholdning i 2024 udgør 127,9 mio. kr.

Den laveste gennemsnitlige kassebeholdning i 2023 var den 1. januar 2024. Den 31. december 2024 udgjorde den 177,8 mio. kr.

Egenkapital:

Egenkapitalen er i årets løb steget fra 1.346,4 mio. kr. til 1.365,1 mio. kr. Egenkapitalen er et udtryk for kommunens formue, idet egenkapitalen udgør forskellen mellem kommunens aktiver (værdier) og passiver (forpligtelser/gæld).

Ændringen skyldes i det væsentligste en opskrivning vedr. grunde og bygninger til salg på 82,3 mio. kr. samt forøget indskud i landsbyggefonden på 19,7 mio. kr., mens der er sket en nedskrivning af værdien af kommunen aktiver (primært anlægsaktiver) på 11,6 mio. kr.

Overførsel fra 2024 til 2025:

Dele af mindreforbruget på drift og anlæg overføres til 2025 jf. særskilt sag vedr. overførsel af restbudgetter fra 2024 til 2025 til Økonomiudvalget og Byrådet i april 2025.

På driften er overførslerne opgjort til 8,9 mio. kr. inkl. indstillede dispensationer og anlægsoverførslerne (13,0 mio.kr. overføres til anlæg og 0,1 mio. kr. overføres til drift) er opgjort til 13,2 mio. kr.

Der er overført lånoptagelsen for -0,6 mio. kr. fra 2024 til 2025 og budgetter på balancen for 0,7 mio. kr.

Til sammenligning var overførselsbeløbene fra 2023 til 2024 på driften 6,5 mio. kr., anlæg 24,9 mio. kr., lånoptagelse -28,3 mio. kr. Der blev ikke overført budgetter på balancen.

Regnskabsresultatets virkning på budget 2025-2028:

Ultimo 2024 likviditeten endte 9,0 mio. kr. bedre end forudsat ved vedtagelsen af budget 2025, men negative likviditetsforskydninger fra 2024 til 2025 på 16,1 mio. kr. betyder, at regnskab 2024 samlet set har en negativ påvirkning på budget 2025-2028 med 7,1 mio. kr.

Høring, dialog og formidling

Denne sag vil blive drøftet på H-MEDs møde den 15. maj.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Årsregnskab 2024 - Til oversendelse til revisionen

Punkt 518: Overførsel af restbudgetter fra 2024 til 2025

00.30.04-G01-12-25

Sagens kerne

Overførselssagen er udarbejdet med afsæt i årsregnskabet for 2024 og de af Byrådet vedtagne regler for at overføre restbudgetter mellem årene:

På driften indstilles der overført restbudgetter for 8,9 mio. kr. forudsat at de fire ansøgninger om dispensationer godkendes.

På anlæg indstilles der overført restbudgetter for 13,2 mio. kr.:

- Overført til anlæg: 13,0 mio. kr.
- Overført til drift: 0,1 mio. kr.

Vedr. lånoptagelse indstilles der overført 0,6 mio. kr.

Vedr. balanceposter (indskud til landsbyggefonden) indstilles der overført 0,7 mio. kr.

Netto overføres der således restbudgetter fra 2024 til 2025 på 22,2 mio. kr.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender

1. At den administrative overførsel af restbudgetter vedrørende driftsbudgetter for 2.720.343 kr. tages til efterretning
2. En tillægsbevilling til budget 2025 vedrørende de fire dispensationer til driftsoverførslerne på i alt 6.183.857 kr.
3. At den administrative overførsel af restbudgetter vedrørende igangværende anlægsprojekter for 13.182.652 kr. hvoraf 13.042.383 kr. overføres til anlæg og 140.269 kr. overføres til driften, tages til efterretning
4. At den administrative overførsel af restbudgetter vedrørende lånoptagelse for -594.048 kr. tages til efterretning
5. At den administrative overførsel af restbudgetter vedrørende balanceposter (indskud til landsbyggefonden) for 730.000 kr. tages til efterretning
6. At de overførte restbudgetter under punkt 1-5 finansieres af kassebeholdningen

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Direktionens indstilling anbefales

Sagsfremstilling

Administrativ overførsel af driftsbudgetter:

Årsregnskabet for driften 2024 foreligger og den administrative overførsel af restbudgetter mellem regnskabsårene er opgjort jf. bilag 1.

Reglerne giver adgang til administrativ overførsel af restbudgetter op til 2% af driftsbudgettet. Eventuelle underskud overføres dog fuldt ud. På enkelte budgetposter er der 100% overførselsadgang (f.eks. projekter med ekstern finansiering), ligesom der er visse budgetposter, hvor der slet ikke er overførselsadgang dvs. 0% overførselsadgang (typisk på de budgetområder som budgetlægges på ny hvert år).

Årsresultatet på driften er et mindreforbrug på 5,2 mio. kr. Heraf overføres der administrativt følgende efter ovennævnte regler:

- merforbrug på 3,4 mio. kr. overføres ikke (0% reglen)
- mindreforbrug på 13,4 mio. kr. overføres fuldt ud (100% reglen)
- mindreforbrug på 7,5 mio. kr. overføres efter 2% reglen (overskud på 5,9 mio. kr. overstiger de 2% og overføres derfor ikke)
- 18,2 mio. kr. i underskud overføres fuldt ud

Overførselsreglerne betyder således, at der administrativt er overført 2,7 mio. kr. vedr. driften af det samlede restbudget på driften på 5,2 mio. kr.

De 18,2 mio. kr. i underskud som administrativt er overført til 2025, kan hovedsageligt henføres til følgende områder (virksomheder markeret med * havde også et underskud i forbindelse med overførselssagen fra 2023-2024 og virksomheder markeret med ** havde derudover også et underskud fra 2022-2023):

- Frederiksværk Børnehus* 0,1 mio. kr.
- Børnehuset Baggersvej** 0,4 mio. kr.
- Børnehuset Ølsted** 0,3 mio. kr.
- Børnehuset Ahornvej** 0,4 mio. kr.
- Børnehuset Asserbo 0,2 mio. kr.
- Ølsted Skole** 1,5 mio. kr.
- Frederiksværk Skole** 1,0 mio. kr.
- Melby Skole** 0,4 mio. kr.
- Hundested Skole** 1,6 mio. kr. (Økonomiudvalget godkendte på sit møde i juni 2022 en treårig handleplan for skolen)
- Lillebjerg Skole* 0,9 mio. kr.
- UKC, 10. klasse og Ungdomsskolen 0,1 mio. kr.
- Idrætshallerne** 0,5 mio. kr.
- Solhjem Plejecenter 0,5 mio. kr.
- Løvdalen Plejecenter 0,4 mio. kr.
- Humlehaven Plejecenter* 0,8 mio. kr.
- Hjemmeplejen* 4,4 mio. kr.
- Botilbuddene 2,8 mio. kr.
- Børne og ungeafdelingen 1,0 mio. kr.

Det skal bemærkes, at der under reglen om 100% overførsel også overføres underskud. Disse vedrører dog hovedsageligt afholdte udgifter, som vil blive udlignet af indtægter, som kommer ind i løbet af 2025. Disse underskud udgør dermed ikke et reelt underskud.

Dispensationer vedrørende driften:

Overførselsreglerne giver mulighed for, at der i tre særlige tilfælde kan ansøges om dispensation fra de generelle regler om administrativ overførsel. De dispensationsansøgninger som direktionen jf. reglerne anbefaler Byrådet at imødekomme, skal vedrøre:

- Væsentligt ændrede forhold i løbet af regnskabsåret i forhold til budgetforudsætningerne
- Væsentlige tidsforskydninger af udgifter/indtægter i forhold til dispositioner foretaget i regnskabsåret (skal være tidsforskydninger som ikke kan afholdes indenfor de automatisk overførte budgetter)
- Opsparing til en aftalt større fremtidig investering, som ikke kan finansieres inden for et enkelt års overførsel (Direktionen og Økonomi skal have været involveret i en sådan aftale i løbet af regnskabsåret)

Der foreligger ansøgninger fra Hjemmeplejen, Center for botilbud og beskæftigelse og Idrætshallerne om eftergivelse af underskud som følge af ændrede budgetforudsætninger jf. bilag 2, 3 og 4.

Derudover foreligger der ansøgning fra IT og Digitalisering om ekstra overførsel af overskud som følge af tidsforskydning jf. bilag 5.

Såfremt de fire ansøgninger om dispensation imødekommes af Byrådet, vil det hæve det administrativt opgjorte overførselsbeløb vedrørende driften med 6,2 mio. kr., hvorved det endelige overførselsbeløb på driften udgør 8,9 mio. kr.

Handleplaner vedrørende driften:

Overførselsreglerne giver også mulighed for at udarbejde en handleplan for afvikling af underskud, og dermed søge om, at underskud afvikles over op til 3 år.

Der foreligger ingen ansøgninger om handleplaner, idet alle virksomheder med underskud vil søge at afvikle deres underskud fra 2024 i 2025.

Administrativ overførsel af anlæg:

Der er fuld adgang til administrativ overførsel af uforbrugte restbudgetter på anlægsområdet, såfremt anlægget er igangsat.

Der er som følge heraf administrativt overført 13,2 mio. kr.

Overførselsbeløbene på anlæg er specificeret i det vedlagte bilag 6, hvoraf det fremgår at 13,0 mio. kr. er overført til anlægsprojekter i 2025 og 0,1 mio. kr. er overført til driftsprojekter i 2025.

Der er ingen anlægsprojekter i 2024, som ikke er igangsat. Havde der været sådanne anlæg, skulle overførslerne af disse budgetter have været politisk behandlet.

Administrativ overførsel af lånoptagelse:

Det er ikke muligt i regnskabsåret at opgøre den præcise låneramme, inden bogføringen er afsluttet på alle anlæg. Der optages således et acontolån i selve regnskabsåret. Den endelige regulering heraf overføres til det efterfølgende år. Derudover overføres der lånoptagelse vedr. de anlægsudgifter, der er overført fra 2024 til 2025, som er låneberettigede. Regleringen på acontolånet er en udgift på 1,7 mio. kr. og de overførte lånemuligheder er en indtægt på 2,3 mio. kr.

Den overførte lånoptagelse udgør således en indtægt på 0,6 mio. kr., som optages i 2025.

Administrativ overførsel af balanceposter:

Der er fuld adgang til administrativ overførsel af uforbrugte restbudgetter på balancen, såfremt budgetterne vedrører udgifter, hvor der er en tidsforskydning.

De resterende budgetter på balancen, som skal overføres vedrører indskud i landsbyggefondens, og udgør 0,7 mio. kr. jf. bilag 7.

Sammenstilling af overførte restbudgetter mellem årene 2023-2024 og 2024-2025:

Overførselsbeløbene på

- driften er i 2024-2025 2,4 mio. kr. højere end året før. Fra 2023 til 2024 blev der på driften overført 6,5 mio. kr., mens der fra 2024 til 2025 bliver overført 8,9 mio. kr.
- anlæg er i 2024-2025 11,7 mio. kr. mindre end året før (12,0 mio. kr. hvis periodiseringer fra forventet regnskab pr. 31.oktober også indregnes). Fra 2023 til 2024 blev der på anlæg overført 24,9 mio. kr. (32,1 inkl. FR 31.10), mens der fra 2024 til 2025 bliver overført 13,2 mio. kr. (heraf 0,1 til driften) (20,5 mio. kr. inkl. FR 31.10).
- lånoptagelse er i 2024-2025 27,7 mio. kr. lavere end året før. Fra 2023 til 2024 blev der på lånoptagelse overført et indtægtsbudget på 28,3 mio. kr., mens der fra 2024 til 2025 bliver overført et indtægtsbudget på 0,6 mio. kr.
- balancen er i 2024-2025 7,0 mio. kr. højere end året før. Fra 2023 til 2024 blev der på balancen overført 0 mio. kr., mens der fra 2024 til 2025 bliver overført 0,7 mio. kr.

En nærmere beskrivelse af sammenligningen af overførslerne mellem årene 2023-2024 samt 2024-2025 ses af bilag 8, som er et afsnit fra "Årsregnskab 2024".

Lov- og plangrundlag

Halsnæs Kommunes regler om overførsel af restbudgetter mellem årene.

Høring, dialog og formidling

Denne sag vil blive drøftet på H-MEDs møde den 15. maj.

Økonomi

Såfremt indstillingerne godkendes inkl. de fire dispensationsansøgninger, medfører denne sag samlet set bevillinger for 20,5 mio. kr. fordelt som følger:

Driftsbudgettet:

2025: 9,0 mio. kr. (8,9 mio. kr. overført fra driften og 0,1 mio. kr. overført fra anlæg)

Anlægsbudgettet:

2025: 13,0 mio. kr.

Lånoptagelse:

2025: -0,6 mio. kr.

Balancebudgetter:

2025: 0,7 mio. kr.

Bilag

Driftsoverførsler - 2024 til 2025

Dispensation - Hjemmeplejen

Dispensation - Center for botilbud og beskæftigelse

Dispensation - Hallerne

Dispensation - ITD

Anlægsoverførsler - 2024 til 2025

Balanceoverførsler - 2024 til 2025

Sammenstilling af overførselsbeløb 2024-2025 og 2023-2024

Punkt 519: Forventet regnskab pr. 28. februar 2025

00.30.14-000-3-25

Sagens kerne

I overensstemmelse med kommunens økonomistyringsprincipper har Koncernøkonomi udarbejdet forventet regnskab pr. 28. februar 2025 (vedlagt som bilag).

Det forventede regnskab afspejler de forventninger til det endelige resultat for regnskabsåret 2025, som kan estimeres på det foreliggende grundlag med de risici og usikkerheder, der er beskrevet i det forventede regnskabs afsnit 4.3.

Det forventede regnskabs hovedkonklusioner fremgår nedenfor.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender

1. det forventede regnskab pr. 28. februar 2025

2. tillægsbevillinger til budget 2025 for i alt 32.800.580 kr. og at der indarbejdes tekniske korrektioner til budget 2026-2028 for i alt -33.330.800 kr. jf. principperne for økonomisk styring og specifikationen af tillægsbevillingerne i bilag 2 i det forventede regnskab

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Direktionens indstilling anbefales

Sagsfremstilling

Hovedkonklusioner:

Det forventede regnskab pr. 28. februar 2025 udviser i sig selv et forventet merforbrug af likvide midler på 47,7 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

Regnskabsresultatet for 2024 forbedrede primo likviditeten med 9,0 mio. kr. ift. forventningerne ved budgetvedtagelsen. Det forventede regnskab og regnskabsresultatet medfører således samlet set en forværring af den forventede ultimo likviditet 2025 med 38,7 mio. kr. ift. det oprindelige budget.

Den laveste gennemsnitlige kassebeholdning i 2025 forbedres på trods af den forværrede ultimolikviditet med 7,3 mio. kr. fra forventet 170,7 mio.kr. til 178,0 mio. kr.

Servicedriftsudgifterne ligger i dette forventede regnskab 1,2 mio. kr. under rammen og udgør dermed pt. ikke en risiko for sanktioner. Hvis der ikke havde været budgetteret med en servicebufferpulje på 19,4 mio. kr., ville der have været en overskridelse på 18,2 mio. kr.

Bruttoanlægsudgifterne i det forventede regnskab udgør i alt 120,5 mio. kr., hvilket er 23,3 mio. kr. mere end den af KL udmeldte anlægsramme og 14,4 mio. kr. mere de oprindeligt budgetterede anlægsudgifter.

Usikkerheder og risici:

Det forventede regnskab indeholder en række væsentlige usikkerheder på følgende områder:

- Det specialiserede socialområde samt specialbørn på dagtilbuds- og skoleområdet. Her er der stor usikkerhed om merforbrug på egne botilbud, og hvordan de generelle prisstigninger vil spille ind på taksterne på eksterne botilbud.
- Praktisk hjælp og personlig pleje. Her forventes et stort merforbrug til personlig og praktisk hjælp. Der arbejdes på en sag i forhold til det forventede merforbrug.
- Bruttoanlægsrammen er presset i 2025, idet der er et stort forventet merforbrug.

Uddybning af de enkelte punkter fremgår af det forventede regnskabs afsnit 4.3 om risici og usikkerheder.

Befolkningsudviklingen:

I forbindelse med overgang til nyt befolkningsprognosesystem, kan der ikke fremlægges tal vedr. befolkningsprognosen i dette forventede regnskab.

De væsentligste afvigelser i det forventede regnskab i forhold til det korrigerede budget:

Indtægter - merindtægter på 0,1 mio. kr.:

- Skatteindtægter - merindtægt på 0,6 mio. kr.
- Tilskud og udligning - mindreindtægt på 0,5 mio. kr.

Driftsudgifter - mindreudgift på 6,8 mio. kr. (korrigeret for nulstilling af buffer er det et merforbrug på 12,6 mio. kr.):

Økonomiudvalget - mindreudgift på 18,1 mio. kr. (heraf mindreudgift på 19,4 mio. kr. vedr nulstilling af buffer):

- Koncernudgifter og administration - merudgift på 0,4 mio. kr.
- Budgetpuljer - mindreudgift på 18,8 mio. kr.
- Beredskabet - merudgift på 0,2 mio. kr.

Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse - mindreudgift på 2,1 mio. kr.:

- Beskæftigelse - mindreudgift på 2,1 mio. kr.

Udvalget for Skole, Uddannelse og Dagtilbud - merudgift på 1,0 mio. kr.:

- Daginstitutioner og dagpleje - mindreudgift på 0,3 mio. kr.
- Skoler - merudgift på 1,2 mio. kr.

Udvalget for Kultur, Idræt og Demokrati - merudgifter på 0,1 mio. kr.

- Kultur og Idræt - merudgift på 0,2 mio. kr.
- Demokrati - mindreudgift på 0,1 mio. kr.

Udvalget for Plan og Byg - merudgift på 2,6 mio. kr.:

- Kommunale bygninger - merudgift på 1,5 mio. kr.
- Kommunal arealer - merudgift på 0,4 mio. kr.
- Veje, Stier og Kollektiv Trafik - merudgift på 0,7 mio. kr.

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse - merudgift på 14,7 mio. kr.

- Ældre - merudgift på 12,7 mio. kr.
- Voksne med særlige behov - merudgift på 2,0 mio. kr.

Renter - merindtægt på 0,7 mio. kr.

- Kurstab og -gevinster - merindtægt på 0,7 mio. kr.

Anlægsudgifter - mindreindtægter på 19,2 mio. kr.:

Der er samlet set mindreindtægter på anlæg for 19,2 mio. kr. Der er i dette tal indregnet generelt mindreforbrug i 2025 på 11,0 mio. kr., som ikke er fordelt på specifikke anlægsprojekter. De konkrete afvigelser er således en mindreindtægt på

30,2 mio. kr., som er beskrevet i notatets afsnit 5.4 samt mere detaljeret i anlægsprognosen, som er vedlagt som særskilt bilag.

På udvalg fordeler de konkrete merforbrug på 19,2 mio. kr. sig som følger:

- Økonomiudvalget - mindreindtægt på 33,0 mio. kr.
- Udvalget for Skole, Uddannelse og Dagtilbud - mindreudgift på 1,0 mio. kr.
- Udvalget for Kultur, Idræt og Demokrati - mindreudgift på 0,4 mio. kr.
- Udvalget for Plan og Byg - mindreudgift på 1,3 mio. kr.
- Generelt forventet mindreforbrug - mindreudgift på 11,0 mio. kr.

Der er som bilag vedlagt en oversigt over status på alle grunde og bygninger til salg. For enkelte salgsprojekter fremgår der ikke et salgsbeløb under hverken kolonnen budgetteret eller ikke-budgetteret, idet der er stor usikkerhed om indtægternes størrelse på nuværende tidspunkt. Dette fremgår i stedet af bemærkningerne til disse projekter i oversigten.

Lånoptagelse - merindtægter på 2,3 mio. kr.

Der forventes merindtægter som følge af yderligere lånemuligheder vedr. energiinvesteringer på driftsprojekter.

Lov- og plangrundlag

Økonomistyringsprincipper for Halsnæs Kommune.

Høring, dialog og formidling

Det forventede regnskab pr. 28. februar 2025 vil i overensstemmelse med MED-aftalen blive drøftet i Hoved-MED på næste møde.

Økonomi

Der indstilles alene tillægsbevillinger, såfremt en afvigelse:

- er beløbsmæssig sikker, og der ikke kan gennemføres tiltag, der ændrer afvigelsen
- vedrører aktiviteter, som ikke tidligere er blevet bevilget
- vedrører besluttede tiltag, som ikke kan gennemføres.

I forventet regnskab pr. 28. februar 2025 indstilles de tillægsbevillinger, der fremgår af bilag 2 i det forventede regnskab. Tillægsbevillingerne er nærmere beskrevet under de enkelte afvigelsesforklaringer i det forventede regnskab.

Der indstilles tillægsbevillinger for i alt 34.528.766 kr. til budget 2025 jf. skemaet nedenfor.

Tillægsbevillingerne i 2025 fordeler sig således på hovedposter:

	2025
Indtægter	-84.000
Drift	-17.574.377
Renter	0
Anlæg	33.350.000
Balanceforskydninger	19.391.889
I alt	32.800.580

Der indarbejdes som følge heraf tekniske korrektioner til budget 2026 for i alt -33.330.800 kr. Alle de tekniske korrektioner i 2026 vedrører anlæg jf. anlægsprognosens kolonner vedr. tillægsbevillinger i 2026.

Bilag

Forventet regnskab pr. 28. februar 2025

Punkt 520: Befolkningsprognose 2025 - 2036

00.01.00-P10-1-25

Sagens kerne

Befolkningsprognosen for perioden 2025-2036 er udarbejdet som udgangspunkt for den kommende budgetlægning for 2026-2029 samt for den øvrige planlægning, der er afhængig af befolkningsudviklingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender:

1. Befolkningsprognosen
2. At befolkningsprognosens resultater indgår som grundlag for budget 2026-2029 samt den øvrige planlægning, der er afhængig af befolkningsudviklingen.

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Direktionens indstilling anbefales

Sagsfremstilling

Befolkningsprognosen indgår som et væsentligt element i budgetlægningen, idet kommunens økonomistyringsprincipper på dagtilbuds-, skole- og ældreområdet i vidt omfang er baseret på antallet af borgere. Desuden har befolkningen og dens sammensætning indflydelse på skatteindtægter, tilskud og udligning. Befolkningsudviklingen er også et væsentligt element i vurderingen af behovet for geografiske tilpasninger og omprioriteringer.

De primære rammer for grundlaget for befolkningsprognosen er den nuværende befolkningssammensætning i Halsnæs Kommune, Danmarks Statistiks landsprognose samt forventninger til boligudviklingen i både Halsnæs Kommune og de omkringliggende kommuner. Halsnæs Kommunes boligudbygningsplan er vedlagt som bilag sidst i det vedlagte notat.

Prognosens formål er primært at have et så sikkert og ensartet grundlag for budgetlægningen for 2026-2029 som muligt. Sekundært er formålet at give et fingerpeg om, hvordan befolkningen vil udvikle sig under de nuværende forudsætninger på længere sigt. Usikkerheden i prognosen vokser dog i takt med, hvor mange år frem i tiden der prognosticeres, da forudsætningerne naturligvis kan ændre sig af udefrakommende omstændigheder, som de nuværende data og forudsætninger ikke tager højde for.

Pr. 1. januar 2025 udgjorde det samlede befolkningstal i Halsnæs Kommune 31.633 indbyggere, hvilket er en stigning på 118 indbyggere set i forhold til befolkningstallet pr. 1. januar 2024. Over hele prognoseperioden indtil 2036 forventes det samlede befolkningstal at stige med 63 personer, hvilket dermed vil resultere i 31.696 indbyggere i 2036. Prognosen stiger dog indtil 2030 hvor befolkningstallet forventes at udgøre 32.097 borgere, for derefter at falde.

Det forventede fald i indbyggertallet for kommunen dækker over fald i aldersgrupperne børn, unge og erhvervsaktive og en stigning i de ældste aldersgrupper over 65 år:

- Antallet af 0 årige er nogenlunde på 2024 niveau, men faldende i 2030'erne. I perioden falder antal 0 årige med 12 børn (-5,9 pct.)
- Antallet af 1-5 årige falder med 181 (-13,9 pct.)
- Børn i den skolepligtige alder (6-16 årige) falder med 377 (-11,1 pct.)
- Ungdomsgruppen (17-25 årige) falder med 376 (-14,8 pct.)
- Borgere i den erhvervsaktive alder (26-64 årige) falder med 1.352 (-9,0 pct.)
- På ældreområdet stiger antallet af 65-99 årige med 2.361 (25,8 pct.)

- Betragtes de 80+ årige for sig selv, udgør de en stigning 1.312 borgere svarende til 56,5 pct.

Opdelt i skoledistrikter ses der over perioden en befolkningstilvækst i Ølsted og i mindre grad i Hundested. De øvrige distrikter står til en mindre tilbagegang eller stagnation i befolkningstallet.

Det skønnede boligbyggeri i Halsnæs Kommune i perioden 2025-2036 udgør 1.953 boliger (oversigt vedlagt som bilag). Det er et lille fald i forhold til sidste års prognose.

Befolkningsprognosen for 2025-2036 er positivt påvirket af den planlagte boligudbygning i 2025-2029. Men herefter falder boligudbygningsprogrammet væsentligt for at være meget lavt i perioden 2031 og fremefter. Samlet set betyder det, at der forventes en stigning i befolkningstallet indtil 2030 på 464 borgere for herefter at falde igen, således at ændringen fra 2025 til 2036 samlet set udgør en stigning på 63 borgere. Udviklingen i befolkningstallet fra 2031 viser et behov for, at der udlægges eller omlægges flere arealer til byudvikling i de kommende kommuneplaner for at imødegå det markante fald i befolkningstallet efter 2030, hvor befolkningstallet i den nuværende prognose topper.

På ældreområdet vil den store stigning medføre væsentligt flere udgifter til hjemme- og sygepleje samt hjælpemidler. Derudover vurderes anlægsbehovet i forhold til plejeboliger i planperioden at stige. Dog spiller sund aldring og andre forhold ind her, således at behovet for plejeboliger ikke svarer til den procentvise stigning i ældrebefolkningen. Plejeboligbehovet beregnes derfor hvert år efter en politisk vedtaget model (Index 100) på baggrund af udviklingen i sund aldring, plejehyppighed og antal demente m.m. sammenholdt med befolkningsprognosens tal. Beregningen af plejeboligbehovet indgår i budgetmappen ifm. budgetlægningen og der pågår pt. konkrete vurderinger ift. en eventuel plejeboligudvidelse.

Samlet set kan det konkluderes, at befolkningsprognosen, med den nuværende boligudbygningsplan, vil resultere i færre indtægter og stigende udgifter.

Befolkningsprognosen har ikke i sig selv nogle økonomiske konsekvenser, men udviklingen inden for de enkelte aldersgrupper påvirker budgetterne vedrørende skatter, tilskud og udligning samt dagtilbud, skoler og ældre, således som det er beskrevet i sagsfremstillingen og vedlagte befolkningsprognose.

De befolkningsafhængige driftsområder i budget 2026-2029 (dagtilbud, skoler, hjemme- og sygepleje samt hjælpemidler) vil blive tilpasset den forventede befolkningsprognose som tekniske korrektioner jf. kommunens økonomiske principper. Derudover vil anlægsbehovet blive vurderet.

Lov- og plangrundlag

Kommunens principper for økonomisk styring.

Høring, dialog og formidling

Denne sag vil blive drøftet på H-MEDs møde den 15. maj 2025.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Befolkningsprognose 2025- 2036

Punkt 521: Underskriftsark

00.00.00-G01-212-21

Beslutning

Protokollen godkendt

Steffen Jensen (A)
Borgmester

Michael Thomsen (V)
Næstformand

Helge Friis (A)

Matilde Ørsted (A)

Torben Hedelund (A)

Thue Lundgaard (Ø)

Anja Rosengreen (F)